
SAKSFRAMLEGG

Til:
Fakultetsstyret for HSL-fakultetet

Møtedato: 15.06.2021   Sak:

Oppfølging av Melding om utdanning 2020 ved UiT

Innstilling til vedtak:

- *Fakultetsstyret tar oppfølging av tiltak etter Melding om utdanning 2020 ved UiT til etterretning.*
- *Fakultetsstyret ber dekanen forberede og sette i gang en samlet gjennomgang av studieprogramporteføljen ved fakultetet.*

Bakgrunn:

Fakultetene ved UiT Norges arktiske universitet fikk våren 2020 i oppdrag fra universitetsdirektøren å orientere om status for utdanningskvalitet, med analyse av suksess, utfordringer og videre utviklingsplaner. HSL-fakultetet leverte 06.04.2020 sin Kvalitetsmelding, og fakultetsstyret ble informert om dette i møte 27.04.2020 (orienteringssak OS 7-20 Kvalitetsmeldingen HSL 2020, ePhorte 2020/625-6).

Kvalitetsmeldinger fra alle fakultetene samt nøkkeldata og annen statistikk danner grunnlaget for den foreliggende Utdanningsmelding 2020 (vedlegg 1). Den ble behandlet i universitetsstyremøtet 26.11.2020 (sak S 50 «Melding om utdanning 2020»). Det ble fattet følgende vedtak:

1. *Universitetsstyret tar Melding om utdanning 2020 til orientering med de innspill som kom i møtet.*
2. *Alle enheter på UiT bes om å behandle Melding om utdanning i sine beslutningsorganer og utarbeide fakultetsspesifikke tiltak som møter de utfordringene som identifiseres i meldingen.*
3. *Universitetsledelsen bes om å påse at hovedfunn i rapporten også gjøres kjent for ansatte og studenter på UiT.*
4. *Før utforming av neste utdanningsmelding bes universitetsledelsen vurdere formatet på rapporten for å sikre at den fungerer som et nyttig redskap i kvalitetsarbeidet på fakulteter og andre faglige enheter.*

Utdanningsmeldingen 2020 gir en status av utdanningskvalitetsarbeidet ved UiT der de ulike kvalitetsområdene i universitetets nye kvalitetssystem framheves. I meldingen er det foreslått en rekke tiltak innenfor hvert kvalitetsområde, og universitetsstyret har lagt til grunn at enhetene skal

tilpasse og konkretisere de foreslåtte tiltakene til lokale forhold, samt behandle disse i sine fakultetsstyrer. Utdanningsmeldingen ble tatt opp i fakultetsstyremøte 03.02.2021 i orienteringssak OS 3/2021 *Oppfølging av melding om utdanning 2020 ved UiT*. I saken ble det orientert om at videre behandling av Utdanningsmelding 2020, tiltak og konkretisering av disse, skal legges fram for fakultetsstyrets møte i juni 2021. Frem til da har fakultetet i samarbeid med instituttene/sentrene og programstyrene arbeidet videre med de konkrete tiltakene.

I vedlagte Utdanningsmelding 2020 gis det en oversikt over forslag til tiltak, pkt. 1.4 *Oversikt over tiltak*, side 8-9. Tiltakene som foreslås er basert på bredt kunnskapsgrunnlag der blant annet innspill gitt i fakultetenes kvalitetsmeldinger står sentralt. I tillegg er det flere tiltak som tar utgangspunkt i resultater fra studiebarometeret. Også Covid-19 situasjonen gjenspeiles i tiltakene. I denne saken gjøres det rede for hvordan HSL-fakultetet arbeider med tiltakene og planer for videreutvikling av studiekvalitet.

Proessen

Et bærende element i det nye systemet for studiekvalitet gjeldende fra 01.01.2019, er [kvalitetsdialogen](#) som finner sted mellom ulike organisatoriske nivå. Seksjon for forskning og utdanningskvalitet (SEFU) har i vårsemesteret 2021 vært i dialog med fakultetene for å se hvordan man i fellesskap kan løse de utfordringene som beskrives i meldingen, og hvilke tiltak de ulike fakultetene vil prioritere (brev 18.12.2020 fra SEFU, vedlegg 2). Det har vært kontakt mellom SEFU og alle prodekanene for utdanning for forberedende møter, og det ble gjennomført dialogmøter med alle fakultetene før utgangen av mars 2021. HSL-fakultetet setter pris på prosessens dialogform, som gjør at man kan samarbeide kontinuerlig med alle nivå ved institusjonen, fra program-/fagmiljø, institutt-/senterledelse og fakultetsnivå (nivå 3 og 2) til øverste nivå 1. Dette har vist seg å fungere konstruktivt og muliggjør en aktiv kommunikasjon mellom de forskjellige nivåene og aktørene.

Fakultetet drøftet i den første forberedende dialogen med SEFU hvordan den videre prosessen kunne gjennomføres og hvilke områder for utvikling som fakultetet ønsket å prioritere. I dialogen med SEFU var viktig å involvere institutt- og senterlederne. Det ble derfor arrangert et eget seminar inkludert institutt-/senterlederne 10.03.2021, der følgende prioriterte områder ble drøftet:

- 1. Som et av de største fakultetene på UiT blir det viktig å få plass gode rutiner for kvalitetsdialogen. Det gjelder både dialogen mellom fakultet og institutt/senter og dialogen mellom instituttledelse og programstyreledere.*
- 2. Etablering av prosjekt Arbeidslivsrelevans. Faggruppe utdanningskvalitet (nivå 1) ønsker å etablere en pilot med et eller flere av fakultetets fagmiljø. Formålet med prosjektet er å se på hvordan karrierelæring kan integreres i disiplinutdanninger.*

Vedlagt her følger SEFUs tidslinje for den to-årige prosessen (vedlegg 3). HSL-fakultetets interne rutine for å følge opp denne prosessen ble tatt opp på seminar for institutt/senterledere 02.06.2021, se vedlegg 4.

Oppfølging av tiltak ved HSL-fakultetet

Av de tiltakene som er oppført i Utdanningsmelding 2020 (s. 8-9), vil det i det følgende bli omtalt de tiltakene der fakultetene er satt opp som ansvarlige. En rekke av tiltakene har fakultetet allerede vært i gang med. Dette gjelder blant annet innføring av fakultetets forum for studieprogramledere. Det er uansett positivt for å styrke kvalitetsarbeidet at UiT vil etablere et institusjonelt forum for

studieprogramledere (s. 8). Fakultetet har også allerede startet etablering av studentmentorordningen, først og fremst på bachelornivå, nå etter hvert på masternivå. Ph.d.-nivå står deretter for tur (s. 8). Instituttene/sentrene har sendt inn tilbakemeldinger på arbeid med videreutvikling av studiekvalitet på sine studieprogram. For lektorutdanning i språk og samfunnsfag 8 – 13 har det i denne omgangen ikke vært noen tilbakemelding, fordi studieprogrammet er i en selvevalueringsprosess i regi av NOKUT - Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning. De gjennomgår derfor nå en grundig evaluering som skal danne grunnlag for videre arbeid med studiekvalitet i programmet.

To av tiltakene følges opp både på emne- og studieprogramnivå ved instituttene/sentrene:

- [...] studentenes opplevde tilfredshet med læringsutbytte, yrkes- og fagspesifikke ferdigheter, kunnskap om vitenskapelig arbeidsmetode og forskning samt egen erfaring med forsknings- og utviklingsarbeid og iverksette passende korrigerende tiltak. (s. 8)
- [...] studentenes opplevde middels nivå av tilfredshet med tilbakemeldinger og veiledning fra faglig ansatte samt tilfredshet med miljøet mellom studentene og de faglig ansatte på studieprogrammet og iverksette passende korrigerende tiltak. (s. 8)

Instituttene/sentrene melder alle tilbake om utviklingsarbeid og videre planer innenfor dette feltet. Det gjelder undervisnings- og læringsformer, og også revidering av læringsutbyttebeskrivelsen (LUB) med tilpassing til LUB av både emner, undervisnings- og læringsformer samt vurderingsformer. I tillegg foregår det kvalitetssikring av utvekslingsavtaler. Bakgrunnen for dette arbeidet er både for å ivareta førsteårsstudenter, øke gjennomføring og redusere frafall, øke arbeidslivsrelevans og studentutveksling, samt svare på tiltak som er foreslått i Utdanningsmeldingen 2020, tilbakemeldinger fra studenter via evalueringer og Studiebarometeret, og følge opp de krav og strategier som stilles både nasjonalt og lokalt.

Innenfor kvalitetsområdet «undervisning og vurdering» foreslås det i Utdanningsmeldingen å

Videreutvikle og implementere nye pedagogiske virkemidler og studentaktive læringsformer, inkludert videreføring av en hybrid undervisningsform som følge av Covid-19 (s. 9).

Enhetene har både positive og mindre gode erfaringer med økt digitalisering av undervisning på grunn av Covid-19: Fagmiljøene har lært mye om bruk av digitale løsninger, samtidig som noen har hatt en bratt læringskurve og kanskje brukt mer ensformige metoder som f.eks. kun å legge ut innleste forelesninger på nett. Mye krevende ekstraarbeid har også medført en del slitasje i fagmiljøene. Andre har positive erfaringer med at forelesninger blir innspilt på forhånd, slik at det frigjør tid til seminarundervisning som studentene møter godt forberedt til. Dette ønsker de å fortsette med. Noen melder om mindre kontakt med studentene. Enkelte masterstudenter ble nødt til å skifte tema for masteroppgaven, noe som har tatt mye tid både for student og veileder. Flere har tilbudt studentene å møtes også fysisk, under retningslinjer for smittevern, men det har vært lite oppmøte og laber interesse blant studentene for dette. Det kan skyldes at en god del studenter reiste hjem, uten at dette er undersøkt nærmere. Særlig de internasjonale studieprogrammene melder om at studentene reiste hjem, også fordi de mistet jobb pga. pandemien. Flere nye møtte ikke opp/kunne ikke møte til semesterstart, og har studert heldigitalt. Instituttene/sentrene planlegger å tilby mer hybride undervisningsformer også etter at pandemien er over, men med mer fysiske samlinger for

å ivareta det sosiale læringsmiljøet og mer direkte kontakt mellom studenter og faglig ansatte. Dette blir framholdt som en forutsetning for å kvalitetssikre læring og f.eks. muliggjøre mer studentaktive læringsformer, samarbeid med direkte samhandling og dialog, caser, rollespill og muntlig innøving av språk. Særlig samlingsbaserte studieprogram kommer til å jobbe mer digitalt mellom de fysiske samlingene.

Utdanningsmeldingen 2020 foreslår videre å utforme en strategi for

integrasjon med arbeidslivet» [...] og bruk av karrierelæring i utdanningene, slik at studentene blir bevisst sine fagkunnskaper og generiske ferdigheter, og styrke deres kompetanse i hvordan formidle dette til potensielle arbeidsgivere (to tiltak s. 9)

Dette følges opp av forskjellige studieprogram. Enkelte institutt/senter melder tilbake om at noen studieprogram har praksisemner, hospitering og (bachelor)oppgave knyttet til praksisrelaterte tema. Dette kan synes noe enklere ved de profesjonsrettede studieprogrammene, men også disiplinretta program forsøker å tilby lignende muligheter. ISK har i sine relativt nye bachelorprogram i forskjellige språk (oppstart høst 2018) oppretta hospiteringsemner, men pga. korona-situasjonen har det ikke latt seg gjennomføre til nå. De tilbyr også en karrieredag for disiplinfagene med fokus på relevanskvalitet, men den måtte også avlyses i 2020 pga. korona. Instituttet planlegger i 2021/22 å gå igjennom studieprogramporteføljen for ev. å forbedre læringsutbyttebeskrivelsene med tanke på å synliggjøre de generiske ferdighetene og tydeliggjøre arbeidslivsrelevans.

I tillegg til foreslåtte tiltak i Utdanningsmelding 2020, har HSL-fakultetet satt opp en oversikt over hvilke studieprogram som skal gjennomgå en periodisk evaluering med ekstern evalueringskomité i løpet av en 6-års periode (vedlegg 5 Plan for periodisk evaluering ved HSL-fak). Dette er en følge av nasjonale krav i studietilsynsforskriften, og retningslinjer for periodisk evaluering ved UiT ble vedtatt av rektor 13.04.2021 etter høringsrunde på fakultetene våren 2020 (vedlegg 6 brev fra SEFU 26.04.2021, ePhorte 2020/1268-10). Lokale prosedyrer for HSL-fakultetet vil bli utarbeidet tidlig høst 2021.

Studieprogramporteføljen

I Utdanningsmeldingens kapittel 7 om studieprogramporteføljen oppsummeres det med at

De globale utfordringene [...] er formidable [...] og universitetet må ta ansvar for å gi [...] studentene [...] adgang til nødvendige kompetanser og ferdigheter for å skape det grønne skifte i arbeidsliv og samfunn. Dette må skje parallelt med at UiT må påse at rekrutteringsgrunnlaget ikke svekkes, at studieporteføljen er tilpasset studentgrunnlaget og frafallet holdes nede. (pkt. 7.3.1, s. 67)

Det blir foreslått at UiT utarbeider en langsiktig plan for utvikling av studieprogramporteføljen våren 2021, mandat og plan for høsten 2021 skal settes opp når nytt rektorat og styre er i virksomhet (s. 67 og s. 9). Sak FS 18/20 *Programporteføljen ved HSL-fakultetet* ga en oversikt over den historiske utviklingen av studieprogramporteføljen fra og med høsten 2015 til og med våren 2021 (vedlegg 7). Her ble det gjort det rede for oppretting og nedlegging av studieprogram i perioden, samt overføring av studieprogram til andre institutt etter sammenslåing av enkelte institutt. Den vedlagte tabellen er nå oppdatert med kommende studieår 2021/22 (vedlegg 8). Følgende ble vedtatt i fakultetsstyret:

- *Fakultetsstyret tar gjennomgangen av studieprogramporteføljen ved HSL-fakultetet til orientering*
- *Dekanen bes legge frem årlige oversikter om fakultetets studietilbud som grunnlag for videre strategisk planlegging av studieprogramporteføljen.*

Spørsmål om videreføring eller nedlegging av masterprogrammet i logopedi har blitt tatt opp i egen sak, og det har foregått en løpende diskusjon og kontinuerlig evaluering av studieprogrammet. Andre vurderinger mht. studieprogramporteføljen har dreid seg om fleksibilisering, desentralisering og digitalisering av grunnskolelærerutdanning for trinn 1 – 7 og fleksibilisering av bachelor- og årstudium i medie- og dokumentasjonsvitenskap. Videre er det planer om å revidere master i barnevern etter nasjonale retningslinjer til «Master i barnevernsarbeid», samt fleksibilisere studieprogrammet og tilby det nettbasert, og øke fra 15 til 25 studieplasser forutsatt økt finansiering. I tillegg planlegges det å endre bachelor- og masterprogram i sosialt arbeid til en integrert, 5-årig masterutdanning.

I tilbakemeldinger fra instituttene/sentrene gis det uttrykk for at det foregår mest revidering av studieprogrammene i form av endringer i emner/tema, både med tanke studentenes ønsker og forslag, rekruttering, relevans, samsvar med læringsutbytte, nyansatte og andre hensyn. Enhetene melder for øvrig om at utviklingsarbeidet er knyttet til strategimål både ved institutt/senter, fakultetet og UiT. Et av instituttene vurderer ny oppstart av et tidligere nedlagt, tverrfaglig bachelorgradsprogram, et annet planlegger mer etter- og videreutdanningstilbud og digitaliserte tilbud av eksisterende program. Et par institutt vurderer å tilby masterprogram på engelsk, for å tiltrekke flere studenter. Et annet institutt vil gjennomgå masterprogramporteføljen for å se på sammenheng og samarbeid mellom programmene. Ellers meldes det ingen planlegging av oppretting eller nedlegging av studieprogram. I bestillingen til instituttene/sentrene ble det også bedt om tilbakemelding på om studieprogramporteføljen svarer til noen av bærekraftmålene. Her har enkelte svart grundig med gode eksempler, andre har generelt bekreftet at programmene oppfyller bærekraftmål. Dette kan følges opp mer ved videre vurdering av fakultetets studieprogramportefølje, som må følge det initiativ med plan og mandat som nå planlegges ved UiT.

Gjennomgang av studieprogramporteføljen

I samsvar med foreslått tiltak i Utdanningsmeldingen om gjennomgang av studieprogramporteføljen ved UiT, er det nødvendig å starte prosessen med gjennomgang av fakultetets studieprogramportefølje (kap. 7). Porteføljen ved HSL-fakultetet er meget omfattende, og det kan også av ressursmessige hensyn være påkrevd å gå igjennom fakultetets samla studietilbud. I denne sammenheng kan det dessuten være aktuelt å undersøke emneporteføljen, som også er svært bred.

Sonni Olsen
dekan

Frode G. Larsen
fakultetsdirektør

—

—

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg:

- 1) Utdanningsmelding 2020, UiT Norges arktiske universitet
- 2) Brev 18.12.2020 fra SEFU - Seksjon for forskning og utdanningskvalitet
- 3) Tidslinje for kvalitetsdialog ved UiT
- 4) Lokal prosedyrebeskrivelse for kvalitetsdialog ved HSL-fakultetet
- 5) Plan for periodisk evaluering av studieprogram ved HSL-fak 2021/22 – 2026/27
- 6) Brev 26.04.2021 fra SEFU om periodisk evaluering av studieprogram
- 7) Sak FS 18/20 Programporteføljen ved HSL-fakultetet
- 8) Studieprogramporteføljen H2015 – V2022, HSL-fak